διὰ τὸ μᾶλλόν τι· οὐδὲ δὲ, διὰ τὸ ἥττόν τι· ὁ δὲ ἐγκρατὴς ἐμμένει, καὶ οὐδὲ δι' ἕτερον μεταβάλλει. δεῖ δ', εἴπερ ἡ ἐγκράτεια ἀποδοξόν, ἀμφοτέρας τὰς ἐναντίας ἕξεις φαύλας εἶναι, ὥσπερ καὶ φαίνονται· λλὰ διὰ τὸ ἑτέρας ἐν ὀλίγοις καὶ ὀλιγάκις εἶναι φαύλας· ὥσπερ ἡ σωφροσύνη τῇ ἀκολασίᾳ δοκεῖ ἐναντία εἶναι μόνον, οὕτω καὶ ἡ ἐγκράτεια τῇ ἀκρασίᾳ. ἐπεὶ δὲ κατ' ὁμοιότητα πολλὰ λέγεται, καὶ ἡ ἐγκράτεια ἡ τῇ σώφρονος κατ' ὁμοιότητα ἠκολούθηκεν· ὅτε γὰρ ἐγκρατὴς οἷος μηδὲν παρὰ τὸν λόγον, διὰ τὰς σωματικὰς ἡδονὰς ποιεῖν καὶ ὁ σώφρων· ἀλλ' ὁ μὲν ἔχων ὁ δ', οὐκ ἔχων φαύλας ὀπτιδυμίας· καὶ ὁ μὲν ποιοῦτος οἷος μὴ ἥδεσθαι παρὰ τὸν λόγον· ὁ δ', οἷος ἥδεσθαι, λλὰ μὴ ἄγεσθαι. ὅμοιοι δὲ καὶ ὁ ἀκρατὴς καὶ ὁ ἀκόλαστος, ἕτεροι μὲν ὄντες, ἀμφότεροι δὲ τὰ σωματικὰ ἡδέα διώκουσι· ἀλλ' ὁ μὲν καὶ οἰόμενος δεῖν· ὁ δ', οὐκ οἰόμενος.

Κεφάλαιον ι.

ΟΥ δ' ἅμα φρόνιμον καὶ ἀκρατὴς ἐνδέχεται εἶναι τὸν αὐτό· ἅμα γὰρ φρόνιμος καὶ ἀποδοξάσας τὸ ἧθος δεδέχεται ἀν. ἔτι, οὐ τοῦ εἰδέναι μόνον φρόνιμος, λλὰ καὶ τοῦ πρακτικός· ὁ δ' ἀκρατὴς, οὐ πρακτικός. τὸν δὲ δεινὸν ἀδὲν κωλύει ἀκρατῆ εἶναι· διὸ καὶ δοκοῦσιν ἐνίοτε φρόνιμοι μὲν εἶναί τινες, ἀκρατεῖς δὲ, διὰ τὸ τὴν δεινότητα διαφέρειν τῆς φρονήσεως τὸν εἰρημένον τρόπον ἐν τοῖς πρότοις λόγοις· καὶ καθ' αὐτὸν τὸν λόγον ἐγγὺς εἶναι, διαφέρειν δὲ κατ' ἣ προαίρεσιν. ἐπὶ δὲ λλὰ ὡς ὁ εἰδὼς καὶ θεωρῶν, λλὰ ὡς ὁ καθεύδων ἢ οἰνωμένος· καὶ ἐκεῖνα μὲν τρόπον γάρ τινα εἰδὼς, καὶ ὁ ποιεῖ, καὶ ἕ ἕνεκα πονηρὸς δ', οὐ· ἡ γὰρ προαίρεσις, ὅπερ εἰκός· ἀλλ' ἡμπόνηρος, καὶ οὐκ ἄδικος· οὐ γὰρ ἐπίβουλος· ὁ μὲν γὰρ αὐτὸς, οὐκ ἐμμενετικὸς, οἷς ἂν βουλεύσηται· ὁ δὲ, μελαγχολικὸς, οὐδὲ βουλευτικὸς ὅλως· καὶ ἔοικε δὴ ὁ ἀκρατὴς πόλει, ἣ ψηφίζεται μὲν ἅπαντα τὰ δέοντα, καὶ νόμοις ἔχει ἀποδοξάσοις, χρῆται δ' οὐδενὶ, ὥσπερ Ἀναξανδρίδης ἔσκωψεν·

Ἡ πόλις ἐβούλετ', ἢ νόμων οὐδὲν μέλει.

ὁ δὲ πονηρὸς, χρωμένῳ μὲν τοῖς νόμοις,

A tionis gyro non cõtinet, quia magis quàm par est voluptatibus delectatur: hic autem nomine vacans propterea quòd minus delectetur. Continens autem in ratione permanet, neque propter alterutrum sententiam mutat. Necessariò autem si continentia bonum est, ambo habitus contrarij mali sunt, quemadmodum apparet: sed quia alter in paucis, & raro reperitur, idcircò vt temperantia intemperantiæ duntaxat

B videtur aduersari, sic & incõtinentiæ continentia. Sed quandoquidem ex similitudine multa dicuntur, temperantis quoque continentia ex similitudine quadam ducta est. Nam & continens & temperans eiusmodi sunt, vt nihil à ratione faciant alienum propter corporis voluptates: sed hoc interest, quòd ille prauis afficitur cupiditatibus hic non item: & hic eiusmodi est, vt nulla re delectetur præter rationẽ: ille eiusmodi, vt delectetur quidem, sed

C non vt trahatur. Similes sunt quoque inter se incontinens & intemperans. Et cùm inter se alioquin differant, ambo corporis delectationes persequuntur: sed hic ita vt existimet eas sequi oportere, ille ita vt non existimet.

CAPVT X.

NEque verò fieri potest, vt idem vnà prudens sit, & incontinens. Nã prudentem etiã bonũ virum simul esse ostendimus. Præterea non ex eo solùm prudẽs

D aliquis est, quòd sciat, sed ex eo etiã quòd ad res agendas idoneus sit. At incontinens ad agendum ineptus est. Solertem autem nihil prohibet incontinentem esse. Itaq. etiam videntur interdum nonnulli prudentes esse, & tamen incontinentes: quia solertia differt à prudentia eo modo, quo modo sup. ibro diximus: & propterea quia

E ratione sunt duo illa quidem finitima, sed consilio differunt. Neque etiam incontinens instar eius est, qui scit, cáq. quæ scit, re considerat, & animo cõtemplatur: sed eius, qui dormit, vel qui vino obrutus est. Et verò sua sponte facit quidem ille: facit enim quodammodo sciens & quid, & cuius rei gratia faciat: sed improbus non est tamen. Consilium. n. eius bonum est. Itaq. dimidia ex parte malus est. Neq. iniustus

F est: quoniam non est subdolus, aut infidiosus. Incontinentium enim aliqui non perstant in eis, quæ deliberarint: ij autem, qui atra bile laborant, ne ad consultandum quidem vlla ex parte apti sunt. Similis igitur est incontinens ei ciuitati, quæ omnia quidem decernit, quæ sunt decernenda, legésque habet bonas atque vtiles, sed nulla earum vtitur: quemadmodum Anaxandrides falsè dixit,

Consultat, à qua spernitur lex ciuitas.

Malus autem ei similis est, quæ legibus